

Sublimacja. Przemiana Pamięci, Bólu i Światła

*Abyśmy traktowali umysł z taką samą troską jak ciało
Nie rzeczy niepokoją człowieka, lecz wyobrażenia o nich*
EPIKTET

Solowa wystawa Marco Angeliniego pt. *Sublimazione* w Galerii Test Mazowieckiego Instytutu Kultury w Warszawie przenosi nas w obszary ludzkiego doświadczenia, gdzie pamięć, ból i światło stają się źródłem artystycznej ekspresji. Inspirując się słowami Epikteta, które sugerują, abyśmy traktowali umysł z taką samą troską jak ciało, warto zastanowić się nad rolą sublimacji w dziełach malarskich Marco Angeliniego jako przeniesienia życiowej energii z obszaru zakazanego przez normy społeczno-kulturowe na społecznie akceptowalny obiekt (według teorii Sigmunda Freuda).

Marco Angelini prezentuje przekrój zróżnicowanych malarskich dzieł, w których eksploruje tematykę pamięci, bólu oraz wyróżniającą się funkcję światła. Ukazuje je za pomocą abstrakcji i symboliki. Sam Artysta twierdzi, że „ból łączy pamięć, mieszając się i stając się innym wymiarem, a tym samym uzdrawiając się”. Jego obrazy z żyletkami symbolicznie odwołują się do bolesnych doświadczeń, które kształtują nasze życie. Jednakże, mimo tematyki bólu, nie przekazują negatywnych wibracji, lecz są zbawcze i oczyszczające. Żyłka, jako prosty przedmiot, symbolizuje codzienne gesty. Artysta w swoich malarskich utworach oferuje personalizowane odczytanie bólu, pozostawiając miejsce na płynną interpretację, jednocześnie zachęca odbiorcę do refleksji nad własnymi doświadczeniami.

Według filozofii Kartezjusza ból jest reakcją ciała na bodziec, całkowicie niezależną od procesu myślenia. Rozmyślanie, ta nieuchwytna świadomość, staje się fundamentem nowożytnego rozumienia naszej psychiki. Twierdzenie Kartezjusza: „myślę, więc jestem” stanowi podstawę metafizyki i skłania do refleksji nad naturą ludzkiej egzystencji. Osiem prac z tego cyklu obrazowego, które stanowią podzbiór i odwołują się do zasad teorii psychologicznej Gestalt, odnosi się do percepcji. W swej twórczości artysta nie zamierzał formować sztywnej i niezaplanowanej serialności, ale chciał ją stworzyć płynną i żywą, taką, która otwierałaby się na nieskończone, dowolne umysłowe i duchowe relacje (2020, *postrzegana struktura jest zawsze najprostsza*, 30x30 cm, technika mieszana na płótnie; 2020, *bliskość*, 30x30 cm, technika mieszana na płótnie; 2020, *cięża*, 30x30 cm, technika mieszana na płótnie; 2020, *dobra kontynuacja*, 30x30 cm, technika mieszana na płótnie; 2020, *wspólny los*, 30x30 cm, technika mieszana na płótnie; 2021, *światło*, 30x30 cm, technika mieszana na płótnie; 2020, *kompleksowa obsługa*, 60x50 cm, technika mieszana na płótnie; 2021, *ludus*, 120x80 cm, technika mieszana na płótnie; 2021, *dryf kontynentów*, 120x80 cm, technika mieszana na płótnie).

Dzieła Angeliniego nadają wystawie niezwykłej głębi i złożoności. Nie są jedynie statycznymi obrazami, ale dynamicznymi manifestacjami. Jego abstrakcje, inspirowane formami biomorficznymi, ukazują nam światy, które tkwią pod powierzchnią, jak mikroorganizmy w obiektywie mikroskopu ukryte przed naszą zwykłą percepcją. Kształty, kolory i kompozycje tworzą niezwykłą symfonię, prowokującą do zastanowienia się nad naturą istnienia i tajemnicą materii (2019, *wewnątrz czasu*, 150x16 cm, technika mieszana na płótnie; 2019, *na zewnątrz czasu*, 150x16 cm, technika mieszana na płótnie – dzieła wykonane z nici do szycia, zainspirowane filozofią Giorgio Agambena). Współczesność to swoista relacja z własnym czasem – wiąże się z nim, a jednocześnie się od niego dystansuje. Artysta świadomie dobiera kolory i kompozycje, aby stworzyć harmonię w chaosie, ukazując nam nie tylko świat zewnętrzny, ale także wewnętrzny pejzaż emocji i myśli. Seria z krawatami, poprzez tranzycję ich uprzedniej funkcji, staje się symboliczną pamięcią nowego przeznaczenia przedmiotu. Według Angeliniego „krawat wyraża rodzaj rytuału przejścia: młody chłopiec uczy się wiązać własny krawat i staje się mężczyzną. Węzły również się komunikują. Większe wyrażają siłę fizyczną, przywództwo i dominację nad innymi, podczas gdy mniejsze wskazują na kreatywność i skromność” (2018, *siła i odwaga*, 60x60 cm, technika mieszana na płótnie).

W niezwykłym kalejdoskopie sztuki Angeliniego (2017, *nieskończoność, wieczność*, 60x60 cm, technika mieszana na płótnie; 2017, *wyspy szczęśliwe*, 60x60 cm, technika mieszana na płótnie; 2017, *Elizjum*, 60x60 cm, technika mieszana na płótnie) odnajdujemy też odniesienia do mitologii greckiej i rzymskiej, gdzie wola, Elizjum czy wyspy szczęśliwe stają się metaforą ludzkich pragnień i marzeń.

Kosmos to słowo pochodzenia greckiego, zatracane w wielu językach świata, jak np. we włoskim, do którego nawiązuje Angelini w swojej narracji. Sądzi, że pierwotnym jego znaczeniem był porządek

przypisywany armii szykującej się do bitwy. Pojęcie „porządku” zostało później przeniesione do gwiazd i harmonii sklepienia niebieskiego. Obecnie słowo *kosmos* jest powszechnie używane jako synonim wszechświata (2016, *wszechświat*, 120x80 cm, technika mieszana na płótnie; 2016, *porządek*, 120x80 cm, technika mieszana na płótnie). Nowością zwracającą uwagę widza mogą być nieprezentowane dotychczas lightboxy Angeliniego. Radiografie, które artysta wykorzystuje w swojej sztuce, stają się źródłem eksploracji zjawiska światła i niewidzialności (2021, *kości i serce*, 40x35 cm, lightbox, technika mieszana; 2021, *anioły w ucieczce*, 52x45 cm, technika mieszana; 2021, *na talerzu milknie głos*, 50x40 cm, technika mieszana). Poprzez te prace chce zwrócić uwagę na różne interpretacje światła i jego roli w tworzeniu, użytkowaniu oraz widzialności. To fascynująca twórczość, która nie tylko wzrusza, ale także pobudza naszą wyobraźnię i intelektualną ciekawość (2021, *przyjaciel z Ameryki Południowej*, 40x35 cm, lightbox, technika mieszana; 2021, *westchnienie słońca*, 50x40 cm, technika mieszana). Malarstwo Angeliniego cechuje się charakterystycznymi środkami wyrazu, które włoski profesor i krytyk sztuki Raffaele Gavarro, określił mianem „ramifikacji” formy. To pojęcie odnosi się do specyficznej, świadomej metody tworzenia, opracowanej i wykorzystywanej przez artystę w celu pogłębienia narracji.

Wystawa *Sublimazione* to nie tylko zbiór dzieł sztuki, lecz przestrzeń do zadumy nad naszym miejscem w świecie i rolą sztuki w subiektywnym życiu. Dzięki dziełom Marco Angeliniego odnosimy wrażenie, że przechodzimy przez labirynt ludzkiej psychiki, gdzie światło i cień, forma i treść splatają się w niezwykłą opowieść o życiu i egzystencji. To zaproszenie do podróży, która prowadzi nas przez głębokie zakamarki naszych emocji i myśli, pozwalając nam odkrywać nowe znaczenia i interpretacje świata wokół nas.

Kurator wystawy
Jan Kozaczuk

Sublimazione. Trasformazione della Memoria, del Dolore e della Luce

«Che trattassimo la mente con la stessa cura con cui trattiamo il corpo»

«Gli uomini sono agitati e turbati non dalle cose, ma dalle opinioni ch'eglino hanno delle cose»

Epitteto

La mostra personale di Marco Angelini intitolata *Sublimazione*, presso la Galleria Test del Mazowiecki Instytut Kultury a Varsavia, ci porta nei territori dell'esperienza umana dove la memoria, il dolore e la luce diventano fonte di espressione artistica. Ispirandosi alle parole di Epitteto, che ci suggeriscono di trattare la mente con la stessa cura con cui trattiamo il corpo, è opportuno riflettere sul ruolo della sublimazione nelle opere pittoriche di Marco Angelini, come trasferimento dell'energia vitale dall'area proibita dalle norme socio-culturali a un oggetto socialmente accettabile (secondo la teoria di Sigmund Freud).

Marco Angelini presenta una rassegna di pittura, in cui esplora le tematiche della memoria e del dolore, nonché la funzione distintiva della luce. Le rappresenta attraverso l'astrazione e la simbologia. L'Artista stesso sostiene che "il dolore collega la memoria, mescolandosi diventa un'altra dimensione e così si cura". I suoi quadri con lamette in maniera simbolica richiamano esperienze dolorose che plasmano le nostre vite. Tuttavia, pur trattando il tema del dolore, non trasmettono vibrazioni negative, ma portano salvezza e purificazione. La lametta, come oggetto semplice, simboleggia i gesti quotidiani. L'artista nelle sue opere pittoriche offre una lettura personalizzata del dolore lasciando spazio a un'interpretazione fluida: in questo modo invita il pubblico a riflettere sulle proprie esperienze.

Secondo la filosofia di Cartesio, il dolore è una reazione del corpo a uno stimolo, completamente indipendente dal processo di pensiero. La riflessione, quella coscienza sfuggente, diventa il fondamento di una moderna comprensione della psiche. L'affermazione di Cartesio "penso, dunque sono" costituisce la base della metafisica e invita a riflettere sulla natura dell'esistenza umana. Otto opere di questo ciclo pittorico, che costituiscono un sottogruppo e si riferiscono ai principi della teoria psicologica della Gestalt, trattano della percezione. L'artista non intendeva formare una serialità rigida e non pianificata, ma voleva crearla fluida e vivente, una che si aprisse a infinite, libere relazioni mentali e spirituali (2020, *la struttura percepita è sempre la più semplice*, 30x30 cm, tecnica mista su tela; 2020, *prossimità*, 30x30 cm, tecnica mista su tela; 2020, *pregnanza*, 30x30 cm, tecnica mista su tela; 2020, *buona continuità*, 30x30 cm, tecnica mista su tela; 2020, *destino comune*, 30x30 cm, tecnica mista su tela; 2021, *luce*, 30x30 cm, tecnica mista su tela; 2020, *operazione complessa*, 60x50 cm, tecnica mista su tela; 2021, *ludus*, 120x80 cm, tecnica mista su tela; 2021, *continenti alla deriva*, 120x80 cm, tecnica mista su tela).

Le opere di Angelini conferiscono alla mostra una straordinaria profondità e un continuum complesso. Non sono semplici immagini statiche ma piuttosto manifestazioni del dinamismo. Le sue astrazioni, ispirate alle forme biomorfiche, ci svelano mondi che risiedono sotto la superficie, come microrganismi nell'obiettivo di un microscopio, nascosti alla nostra percezione quotidiana. Forme, colori e composizioni creano una straordinaria sinfonia, che induce a riflettere sulla natura dell'esistenza e sul mistero della materia (2019, *dentro il tempo*, 150x16 cm, tecnica mista su tela; 2019, *fuori dal tempo*, 150x16 cm, tecnica mista su tela – opere realizzate con fili da cucito, ispirate alla filosofia di Giorgio Agamben). La contemporaneità è una particolare relazione con il proprio tempo: si lega ad esso, ma allo stesso tempo ne prende le distanze. L'artista sceglie consapevolmente colori e composizioni per creare armonia nel caos, mostrandoci non solo il mondo esterno, ma anche il paesaggio interiore di emozioni e pensieri. La serie con le cravatte, attraverso la transizione della loro funzione precedente, diventa una memoria simbolica di una nuova destinazione dell'oggetto. Secondo Angelini "la cravatta esprime una sorta di rito di passaggio: un giovane ragazzo impara ad annodare la propria cravatta e diventa un uomo. Anche i nodi comunicano. Quelli più grandi esprimono forza fisica, leadership e dominio sugli altri, mentre quelli più piccoli indicano creatività e modestia" (2018, *forza e coraggio*, 60x60 cm, tecnica mista su tela).

Nel meraviglioso caleidoscopio dell'arte di Angelini (2017, *infinito, eterno*, 60x60 cm, tecnica mista su tela; 2017, *isole fortunate*, 60x60 cm, tecnica mista su tela; 2017, *Elysium*, 60x60 cm, tecnica mista su tela) troviamo anche riferimenti alla mitologia greca e romana, dove la volontà, Elisio o le isole fortunate diventano una metafora dei desideri e dei sogni umani.

Il *cosmo* è una parola di origine greca, perduta in molte lingue del mondo, come ad esempio in italiano, a cui Angelini fa riferimento nella sua narrazione. Afferma che il significato originale del *cosmo* sia l'ordine

attribuito a un esercito che si prepara alla battaglia. Il concetto di “ordine” è stato successivamente trasferito alle stelle e all'armonia della volta celeste. Oggi la parola *cosmo* è comunemente usata come sinonimo di *universo* (2016, *universo*, 120x80 cm, tecnica mista su tela; 2016, *ordine*, 120x80 cm, tecnica mista su tela).

Una novità che indubbiamente attirerà l'attenzione del pubblico sono i lightbox, che vengono presentati per la prima volta proprio alla mostra di Varsavia. Le radiografie, che l'artista utilizza per creare le sue opere, diventano una fonte di esplorazione del fenomeno della luce e dell'invisibilità (2021, *le ossa e il cuore*, 40x35 cm, lightbox, tecnica mista; 2021, *angeli in fuga*, 52x45 cm, tecnica mista; 2021, *la voce sul piatto tace*, 50x40 cm, tecnica mista). Attraverso queste opere, vuole attirare l'attenzione sulle diverse interpretazioni della luce e sul suo ruolo nella creazione, nell'utilizzo e nella visibilità. È un'arte affascinante, che non solo commuove, ma anche stimola l'immaginazione e la curiosità intellettuale (2021, *un amico dal Sud America*, 40x35 cm, lightbox, tecnica mista; 2021, *il sospiro dell'elefante*, 50x40 cm, tecnica mista).

La pittura di Angelini è caratterizzata da mezzi espressivi definiti dal professore e critico d'arte Raffaele Gavarro come “ramificazioni” della forma. È un concetto che si riferisce al metodo di creazione specifico e consapevole, sviluppato e applicato dall'artista per approfondire la narrazione.

La mostra *Sublimazione* non è solo una collezione di opere d'arte, ma prima di tutto uno spazio per la riflessione sul nostro posto nel mondo e sul ruolo dell'arte nella vita soggettiva. Grazie alle opere di Marco Angelini, abbiamo l'impressione di attraversare il labirinto della psiche umana, dove luce e ombra, forma e contenuto si intrecciano in una straordinaria narrazione sulla vita e sull'esistenza. È un invito al viaggio che ci conduce attraverso i vicoli più profondi delle nostre emozioni e pensieri, permettendoci di scoprire nuovi significati e interpretazioni del mondo che ci circonda.

Jan Kozaczuk

Curatore della mostra

Traduzione, dalla lingua polacca alla lingua italiana, di:

Katarzyna Foremniak

Sublimation. Transformation of Memory, Pain and Light

So that we treat the mind with the same care as the body

Not the things bother the man, but rather the perception of them

EPICTETUS

The solo exhibition of Marco Angelini entitled *Sublimazione* in the Test Gallery of the Mazovian Institute of Culture in Warsaw takes us into the realms of human experience where memory, pain and light become a source of artistic expression. Inspired by the Epictetus quoted above which suggests us to treat our minds with the same amount of care we treat our bodies, we shall consider the role of sublimation in the paintings of Marco Angelini as a way of transferring vital energy from the area forbidden by the socio-cultural norms to the socially acceptable objects (according to the theory of Sigmund Freud).

Marco Angelini presents a wide range of paintings in which he explores the subject of memory, pain as well as the distinctive function of light. He depicts these notions through the use of abstraction and symbolism. The Artist himself claims that „pain links memory; by mixing they become a different dimension which at the same time appears to be healing”. His paintings with razor blades are a symbolic reference to the painful experiences that shape human life. However, despite the subject of pain, they do not transmit the negative vibrations but seem rather redemptive and purifying. Razor blade being a simple object symbolizes everyday gestures. In his picturesque pieces the Artist offers a personalized decryption of pain, leaving the space for smooth interpretation concurrently with the invitation for the viewer to reflect upon own individual experiences.

According to the philosophy of René Descartes, pain is a reaction of a human body to external stimuli and is completely independent from the thought process. Contemplation is such an elusive state of consciousness it serves as a foundation for the contemporary understanding of the human psyche. Descartes' saying „I think therefore I am” constitutes the basis of metaphysics and invites us to reflect upon the nature of a human existence. Eight artworks dedicated to perception are a part of the pictorial cycle that refers to the assumptions of Gestalt psychology. In his compositions the Artist had no intentions of creating a rigid, disarranged seriality, but rather wanted them to be fluid and vivid in order to open the unlimited, free, mental and spiritual relations (2020, *the perceived structure is always the simplest*, 30x30 cm, mixed media on canvas; 2020, *proximity*, 30x30 cm, mixed media on canvas; 2020, *pragnanz*, 30x30 cm, mixed media on canvas; 2020, *good continuation*, 30x30 cm, mixed media on canvas; 2020, *common fate* 30x30 cm, mixed media on canvas; 2021, *light*, 30x30 cm, mixed media on canvas; 2020, *complex operation* 60x50 cm, mixed media on canvas; 2021, *ludus*, 120x80 cm, mixed media on canvas; 2021, *continental drift*, 120x80 cm, mixed media on canvas).

Angelini's artworks give the exhibition an unique sense of depth and complexity. They are not just the static pictures but they can be perceived as dynamic manifestations. His abstract concepts inspired by biomorphic forms reveal the realms hidden under the surface such as the world of microorganisms which without the microscope are invisible to the naked eye. Shapes, colours and compositions create an incredible symphony which invites to ponder upon the nature of existence and the mystery of matter (2019, *inside the time* 150x16 cm, mixed media on canvas; 2019, *out of time* 150x16 cm, mixed media on canvas - both made with sewing thread, inspired by the philosophy of Giorgio Agamben). Contemporaneity is a peculiar and personal relation with time - it involves us in the moment but can also dissociate us from it. The Artist has mindfully chosen the colours and compositions to achieve harmony amid chaos reflecting not only the outside world, but also the landscape of inner thoughts and emotions. The series with neckties which completely change their function, constitute a symbolic memory of the purpose of this everyday item. According to Angelini “necktie is a reference to the rite of passage: when a boy learns how to tie his own necktie he becomes a man. The tie knots themselves also convey a message. Bigger ones express the physical strength, leadership and domination over others while the smaller ones indicate creativity and modesty” (2018, *strength and courage*, 60x60 cm, mixed media on canvas).

In the extraordinary kaleidoscope of Angelini's art (2017, *Infinite, eternal*, 60x60 cm, mixed media on canvas; 2017, *the fortunate isles*, 60x60 cm, mixed media on canvas; 2018, *Elysium*, 60x60 cm, mixed media on canvas) we also find the references to Greek and Roman mythology where free will, Elysium or the fortunate isles are the metaphors for human dreams and desires.

Cosmos is a word of Greek origin that in other languages, such as Italian which was an example in Angelini's narration, loses its initial meaning. He claims that its original sense refers to the order and structure of an army right before the battle. This notion of "order" was then taken to describe the position of stars and the harmony of the celestial dome. Nowadays the word *cosmos* is commonly used as a synonym for the universe (2016, *universe* 120x80 cm, mixed media on canvas; 2016, *order*, 120x80 cm, mixed media on canvas). The novelty that draws the attention of the viewers is Angelini's concept of a lightbox. The Artist uses radiography to explore the properties of light as well as the idea of invisibility (2021, *bones and heart*, 40x35cm, lightbox, mixed media; 2021, *angels on the escape* 52x45 cm, mixed media; 2021, *the voice on the plate is silent* 50x40 cm, mixed media). Through these art pieces He wants to attract attention to the different interpretations of the world and its role in the process of creation, exploration and visibility. His fascinating works not only move the viewers but also fuel their imagination and curiosity (2021, *friend from South America*, 40x35 cm, lightbox, mixed media; 2021, *the sigh of the elephant* 50x40 cm, mixed media). Angelini's paintings are characterized by the distinctive means of expression which an Italian professor and art critic Raffaele Gavarro defined as "ramification" of the form. This notion refers to the specific, conscious method of creation developed and utilized by the Artist in order to intensify the narration.

The exhibition *Sublimazione* is not only a collection of art works, but the space for reflection upon our place in the universe and the role of art in subjective life. Thanks to the creations of Marco Angelini we get the impression of moving through the labyrinth of the human psyche where the light and shadow, the form and content merge into the extraordinary story about life and existence. It is an invitation for a journey which leads us through the deepest recesses of human emotions and thoughts, letting us discover the new meanings and interpretations of the world that surrounds us.

Curator of the exhibition

Jan Kozaczuk

Translation from Polish into English: Gabriela Łukasiewicz